

На сутринъта отъ пепелище на пепелище ний едва познахме по градинскитѣ дървета нашитѣ дворове. Кучетата глождатъ кости или човѣшки глави и крака на полуизгорѣли хора. Найдохме и недогорѣли хлѣбове, изровени изъ пепельта отъ кучетата. Почнахме да ги гриземъ и тѣй наситихме гладни стомаси. Тѣй се измина тоя день, а топовнитѣ гърмежи ставаха все по-чести и по-страшни . . .

#### IV. Станахме робчета.

Зададе се конница. Руси ли сж или турци? — Турци сж. Ами сега накждѣ? Видѣха ни. Хванаха ни, двама войника ни дигнаха на конетѣ до себе си и кавалерията отлѣтѣ . . . Слѣдъ малко спрѣха горѣ надъ селото, дѣто бѣ се разположила турската войска. Откараха ни въ една колиба. Дадоха ни ядене, вода, поставиха на вратата войникъ съ гола сабя да ни пази, послаха на земята малко слама и ни казаха да спимъ.

— Ще ни заколятъ, Петко, продума тихо Ганчо.

Заплакахме и двама,

— Не бойте се, рече войника на нашъ езикъ. Нѣма да ви колимъ, а ще ви направимъ да станите турци . . .

Лошо е да си помислишъ, че си станалъ турче, далечъ отъ родители и роднини, ала още по-страшно е да те заколятъ . . . «Да бждемъ живи и здрави, та че и турчета да сме», прошепнахъ азъ на Ганча. Той се сви до мене, хванахме се за ржцѣтѣ и тѣй прѣгърнати сме заспали.

#### V. Страшната битна.

— На сутринъта се събудихме отъ силнитѣ гърмежи. Почна се битката. Люта битка! Коницата полѣтѣ на прѣдъ и ний я гледахме, какъ тя се срѣцна съ руска-